

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind gestionarea contribuției financiare acordate României din Rezerva de ajustare la Brexit

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Regulamentul (UE) 2021/1755 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 Octombrie 2021 de înființare a Rezervei de ajustare la Brexit

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Regulamentul (UE) 1755/2021 al Parlamentului European și al Consiliului de înființare a Rezervei de ajustare la Brexit a fost creat un nou instrument financiar (Rezerva de ajustare la Brexit/ Brexit Adjustment Reserve – BAR) pentru a oferi sprijin în vederea contracarării consecințelor negative ale retragerii Regatului Unit din Uniune în statele membre, în regiuni și sectoare, în special în cele care sunt cel mai grav afectate și pentru a atenua, astfel, impactul negativ al acesteia asupra coeziunii economice, sociale și teritoriale. Acesta ar trebui să acopere integral sau parțial cheltuielile suplimentare angajate și plătite de autoritățile publice din statele membre pentru măsurile luate în mod specific pentru atenuarea consecințelor respective.

Scopul acestui instrument este de a oferi sprijin statelor membre pentru a face față tranziției Regatului Unit de la statutul de stat membru al UE la țară terță și ar trebui să sprijine regiunile și sectoarele cele mai grav afectate de retragere, precum și să atenueze impactul negativ, dorind a fi un sprijin simplu, pe termen scurt și direcționat pentru toate statele membre.

Prin Decizia (UE) 1803/din 8 octombrie 2021 s-au stabilit cuantumurile provizorii alocate fiecărui stat din BAR, în cazul României ajutorul financiar se ridică la circa 43 milioane euro, din care prefinanțare în tranșe anuale (2022-2023) de 34.099.303 euro, care poate fi folosit pentru finanțarea măsurilor puse în aplicare în perioada de referință (1 ianuarie 2020 – 31 decembrie 2023).

În ceea ce privește tipurile de cheltuieli eligibile, Regulamentul 2021/1755 include o listă cuprinzătoare, dar neexclusivă, a acestora, aferentă următoarelor direcții de acțiune: sprijin pentru sectorul economic, sprijin pentru ocupare și/sau scheme de șomaj tehnic, training și pregătire profesională, sprijin pentru funcționarea punctelor vamale, realizarea controalelor fitosanitare, certificarea și autorizarea produselor, informare și comunicare. Lista măsurilor eligibile este deschisă, sub rezerva demonstrării legăturii directe a măsurilor finanțate cu efectele retragerii Regatului Unit din UE.

Totodată, Regulamentul BAR prevede că implementarea acestui Fond se poate realiza prin intermediul autorităților de management desemnate pentru implementarea politicii de coeziune sau organismelor responsabile de gestionarea Fondului de Solidaritate al UE (FSUE) de la nivelul fiecărui stat, instituind și obligația statelor membre de a notifica Comisiei, până la 10 decembrie 2021, identitatea organismului sau a organismelor desemnate, responsabile de gestiunea contribuției financiare din rezervă, a entității căreia i se va plăti grantul.

Potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 121/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

Secretariatul General al Guvernului (SGG) coordonează gestionarea contribuției financiare acordate României din Rezerva de ajustare la Brexit.

Astfel, în luna decembrie 2021 s-a transmis CE notificarea prevăzută în Regulamentul BAR, fiind menționat că implementarea acestui instrument în România se va derula în baza unui cadru organizatoric și a unui sistem de management și control similare cu cele existente pentru implementarea granturilor FSUE (autoritate de management și respectiv „autorități de implementare/organisme intermediare” la nivelul ministerelor de linie care vor fi efectiv implicate în implementarea măsurilor eligibile).

Începând cu luna decembrie 2021, SGG a demarat o corespondență pe acest subiect, și având în vedere faptul că măsurile care pot fi eligibile din acest Fond acoperă un spectru larg de intervenție, precum și necesitatea de a identifica cu celeritate, la nivel național, amploarea costurilor generate de măsurile deja luate sau care pot fi întreprinse pentru atenuarea impactului Brexit asupra României, au fost solicitate informații concrete privind măsurile/acțiunile/proiectele/investițiile potențial eligibile la nivelul tuturor instituțiilor care ar putea fi implicate în derularea acestui instrument financiar. Ca urmare a informațiilor transmise de aceste instituții, au fost identificate ca și măsuri eligibile activități de comunicare, informare și sensibilizare a cetățenilor, fluidizare a controalelor (de persoane și mărfuri) la frontieră, sprijin pentru autoritățile responsabile de controalele sanitare și fitosanitare, precum și decontare a unor cheltuieli consulare cauzate direct de efectele Brexit, având ca beneficiari Ministerul Afacerilor Interne (MAI)/Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (IGPF), Ministerul Afacerilor Externe (MAE) și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (A.N.S.V.S.A.).

Aceste măsuri au fost comunicate și discutate și cu reprezentanții Comisiei Europene, fiind considerate eligibile de principiu, condiția principală fiind demonstrarea legăturii cu Brexit-ul.

Având în vedere că, urmare corespondenței și discuțiilor la nivel tehnic avute cu reprezentanții MAI și IGPF, au fost transmise SGG două fișe de proiecte detaliate, având ca beneficiar MAI/IGPF, care au menționat și justificarea realizării acestora în contextul afectării activității instituției de Brexit, precum și faptul că art. 5 alin. (3) din Regulamentul 1755/2021 menționează că *statele membre elaborează măsurile de sprijin care vor fi finanțate din Rezerva de ajustare la Brexit*, în cadrul actului normativ a fost prevăzut un articol care menționează, cu caracter neexhaustiv o listă a măsurilor eligibile, conform Regulamentului 1755/2021, precum și o anexă cuprinzând proiectele pentru care se desemnează Ministerul Afacerilor Interne în calitate de autoritate de implementare.

De asemenea, a fost prevăzut un termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a actului normativ, în care toți potențialii beneficiari pot să transmită SGG propuneri de proiecte, urmând ca lista acestora să fie înaintată Guvernului spre aprobare.

Menționăm că, în mod repetat, a fost purtată o corespondență cu instituțiile cu competențe în identificarea/implementarea unor potențiale măsuri de sprijin pentru mediul de afaceri, menționând necesitatea de a se identifica impactul general al Brexit asupra economiei, precum și domeniile/sectoarele economice cele mai afectate, cu propunerea unor măsuri ce pot contribui la atenuarea efectelor Brexit.

Având în vedere că, în urma corespondenței avute de SGG cu ministerele de resort, precum și CCIR a reieșit că efectele Brexit asupra exportatorilor au fost limitate, iar instituțiile responsabile nu au identificat și comunicat SGG măsuri care să vizeze entități private, în cuprinsul actului normativ au fost menționate, cu caracter neexhaustiv, acele categorii de măsuri care au fost comunicate SGG. De asemenea, considerăm că în măsura în care ulterior

consultărilor desfășurate se vor identifica eventuale măsuri pentru mediul de afaceri, beneficiarii contribuției, care vor implementa în mod direct aceste măsuri în baza unui contract de finanțare, vor fi instituțiile publice cu competențe în acest domeniu.

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul act normativ are ca scop stabilirea cadrului general de gestionare a fondurilor alocate României din Rezerva de ajustare la Brexit precum și asigurarea unui management financiar eficient și eficace al acestor fonduri.

În perspectiva orizontului de timp limitat de implementare a acestui fond (finalul anului 2023) și a numărului relativ mic de potențiali beneficiari, în contextul menționat în comunicarea transmisă Comisiei de a folosi sisteme de management existente, respectiv cel utilizat pentru implementarea granturilor acordate din FSUE, se propune utilizarea unui sistem de implementare similar.

Prin adoptarea actului normativ beneficiarii vor putea demara implementarea efectivă a proiectelor, generând cheltuieli care să fie rambursate și ulterior declarate Comisiei Europene, prin cererea de acordare a unei contribuții financiare din Rezervă, conform art. 10 din Regulamentul (UE) 1755/2021.

Având în vedere că art. 5 alin. (3) din Regulamentul 1755/2021 menționează că statele membre elaborează măsurile de sprijin care vor fi finanțate din Rezerva de ajustare la Brexit, în cadrul actului normativ a fost prevăzut un articol care menționează, cu caracter neexhaustiv o listă a măsurilor eligibile, conform Regulamentului 1755/2021, precum și o listă de proiecte pentru care se desemnează Ministerul Afacerilor Interne în calitate de autoritate de implementare.

2.4 Alte informații

Menționăm faptul că potrivit art. 7 alin. (5) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2021, ”Cadrul de implementare a contribuției financiare acordate României din rezerva de ajustare la Brexit se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”, însă, caracterul normelor necesare punerii în aplicare a normelor privind respectiva contribuție financiară reclamă o intervenție legislativă de nivel primar.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

- 3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ
- 3.2 Impactul social
- 3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
- 3.4 Impactul macroeconomic
 - 3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici
 - 3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
- 3.5. Impactul asupra mediului de afaceri
- 3.6 Impactul asupra mediului înconjurător
- 3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
- 3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
- 3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
<p>4.8 Alte informații</p> <p>La nivelul Secretariatului General al Guvernului nu a fost identificat un impact bugetar, atribuțiile prevăzute de prezentul proiect de act normativ urmând a fi exercitate de către structura care îndeplinește rolul de ACM-FSUE, iar desemnarea unor noi autorități de implementare printr-un act normativ subsecvent prezentei ordonanțe de urgență este condiționată de depunerea unor proiecte de către potențiali beneficiari care funcționează în subordinea/coordonarea sau, după caz, în cadrul/sub autoritatea acestora, nefiind posibilă o estimare a unui impact financiar la acest moment.</p> <p>Totodată, potrivit celor prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, co-inițiator al prezentului proiect de act normativ, sumele rezultate din aplicarea prevederilor art.17 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, asupra drepturilor salariale prevăzute de Legea nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare, sunt suportate din fondurile alocate asistenței tehnice pentru gestionarea, monitorizarea, controlul și auditarea Rezervei, în conformitate cu prevederile art. 6 – Asistență tehnică din Regulamentul (UE) 2021/1755 al Parlamentului European și al Consiliului.</p>						

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1373/2022.

6.6 Alte informații

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Pentru reglementarea propusă sunt incidente prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr.52/2003, având în vedere situația de urgență prezentată, care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2 Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind gestionarea contribuției financiare acordate României din Rezerva de ajustare la Brexit, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

